

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з наукової роботи
Національного університету
«Львівська політехніка»

д.т.н., проф.

Іван ДЕМИДОВ

«26» 06 2024 р.

ВИСНОВОК

**про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів докторської дисертації «Розвиток теорії і методології бухгалтерського обліку в системі стратегічного управління: комунікаційний аспект» доцента кафедри обліку і оподаткування Запорізького національного університету, кандидата економічних наук, доцента
Гринь Вікторії Петрівни
представленої на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук за спеціальністю 08.00.09 – бухгалтерський облік, аналіз та аудит (за видами економічної діяльності).**

Призначені рішенням Вченої ради Національного університету «Львівська політехніка» (протокол № 12 від 28.05.2024 р.) рецензенти, а саме:

- професор кафедри обліку та аналізу, д.е.н., професор Олег СКАСКО;
- професор кафедри адміністративного та фінансового менеджменту, д.е.н., професор Олег СОКІЛ;
- завідувач кафедри менеджменту організацій, д.е.н., професор Олег КАРИЙ.

Тему дисертації затверджено 28.05.2024 р. на засіданні Вченої ради Національного університету «Львівська політехніка», протокол № 12.

1. Актуальність теми дисертації.

Стрімкий розвиток систем управління підприємствами, що пов'язаний з ускладненням умов їх функціонування в сучасному глобальному цифровому середовищі, зумовлює необхідність удосконалення системи його інформаційного забезпечення, яка має відповідати зростаючим інформаційним потребам менеджменту та зовнішніх стейкхолдерів. Вирішення цієї проблеми в першу чергу передбачає приділення особливої уваги трансформації бухгалтерського обліку, що на сьогодні є «ядром» системи інформаційного забезпечення управління підприємством та має потужний арсенал для формування спеціалізованого інформаційного простору, що дозволить забезпечувати ефективну підтримку прийняття рішень стратегічного характеру внутрішніми та зовнішніми стейкхолдерами підприємства.

Удосконалення бухгалтерського обліку в напрямі підтримки стратегічного менеджменту підприємства передбачає необхідність внесення

не лише поверхневих, а й глибинних змін до складу його теоретико-методологічних засад, опису нових завдань та функцій суб'єктів ведення та організації бухгалтерського обліку виходячи зі здатності облікової інформації забезпечувати як ефективну реалізацію стратегії підприємства, так і підвищувати рівень висвітлення стратегічних аспектів діяльності підприємства для зовнішніх стейкхолдерів. Для побудови таких нових теоретико-методологічних засад бухгалтерського обліку в системі стратегічного управління повинні використовуватись нові інструменти та методи досліджень, з власним понятійно-категорійним апаратом, які більш точно описуватимуть взаємодію бухгалтерів, як суб'єктів генерування інформації стратегічного спрямування, із внутрішніми та зовнішніми стейкхолдерами за допомогою використання облікового інструментарію.

Окрім зростаючих вимог внутрішніх та зовнішніх стейкхолдерів щодо необхідності формування системою обліку інформації стратегічного спрямування, для подальшого розвитку бухгалтерського обліку як науки вагоме значення має розвиток його теоретичного рівня, що описуватиме зразкові взаємодії системи обліку та системи стратегічного менеджменту підприємства, показуватиме причини трансформації облікової практики та визначатиме тенденції і закономірності її розвитку на сучасному етапі розвитку систем управління. Це дозволить сформулювати чіткі рекомендації як для удосконалення методології, так і організації бухгалтерського обліку на підприємствах, як найбільш значимої складової системи інформаційного забезпечення стратегічного менеджменту. Основними практичними наслідками чого буде удосконалення інформаційної підтримки процесу розробки і реалізації стратегій підприємства внутрішніми стейкхолдерами та підвищення рівня прозорості й релевантності облікової інформації стратегічного спрямування, що надається зовнішнім стейкхолдерам.

Вирішенню вищенаведених проблемних питань та побудові стратегічно-орієнтованої системи бухгалтерського обліку як засобу підтримки стратегічного управління сприяє дисертація В.П. Гринь, присвячена розвитку теорії і методології бухгалтерського обліку в системі стратегічного управління на основі застосування комунікаційного підходу.

2. Зв'язок теми дисертації з державними програмами, науковими напрямами університету та кафедри.

Тема дисертації відповідає науковому напрямку кафедри обліку і оподаткування Запорізького національного університету, що стосується розвитку облікового та контрольного забезпечення систем управління підприємством. Дисертаційне дослідження виконано у межах науково-дослідних тем «Методологія та організація обліку, аналізу, аудиту та оподаткування в системі управління в умовах інноваційного розвитку економіки» (державний реєстраційний номер 0121U114342) та «Аналітичне моделювання стратегічних векторів розвитку сільськогосподарського підприємства в умовах інноваційної економіки» (державний реєстраційний номер 0123U104150).

3. Особистий внесок здобувача в отриманні наукових результатів.

Усі наукові результати, викладені в дисертаційній роботі, отримані автором особисто. З наукових праць, опублікованих у співавторстві, у роботі використано лише ті ідеї, положення і розрахунки, які є результатом особистої роботи здобувача і становлять його індивідуальний внесок.

4. Достовірність та обґрунтованість отриманих результатів та запропонованих автором рішень, висновків, рекомендацій.

Наукові положення та висновки є достовірними й обґрунтованими, оскільки вони підтверджуються теоретичною розробкою базових положень дослідження, обґрунтуванням авторського підходу до розробки інформаційного забезпечення бухгалтерського обліку в системі стратегічного управління на основі застосування комунікаційного підходу, результатами апробації матеріалів дисертаційної роботи на 11 міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференціях, а також впроваджені в роботу п'яти суб'єктів господарювання Запорізької області (АТ КБ «ПРИВАТБАНК», АПК «Дніпровська», ТОВ «АГРОПРОІНВЕСТ 08», ПрАТ «Український графіт», АТ «Запорізький завод феросплавів»), Департаменти агропромислового розвитку та Захисту довкілля Запорізької обласної державної адміністрації та в «Професійну організацію аудиторів, бухгалтерів та викладачів ОКД».

5. Ступінь новизни основних результатів дисертації порівняно з відомими дослідженнями аналогічного характеру.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в тому, що *вперше*:

– розроблено стратегічну комунікаційну парадигму бухгалтерського обліку на основі використання парадигмальної моделі розвитку науки Т.С. Куна, обґрунтовано її основні характеристики (мета формування, методологічна основа, інструментальна основа, кінцева ціль (практичне спрямування)), що сприятиме формуванню єдиної системи наукових знань, що стосується облікового забезпечення стратегічного управління;

– обґрунтовано поняття та розроблено теоретико-методологічні засади бухгалтерського обліку стратегічних активів підприємства (ідентифікація, класифікація, оцінка, аналітичні рахунки, відображення в звітності (Звіт про стратегічні активи)), що дозволяє забезпечити надання облікової інформації менеджерам стратегічного рівня управління про ресурси підприємства, які відіграють визначальну роль в забезпеченні конкурентних переваг та підвищують рівень прозорості підприємства з позиції інвесторів та позичальників;

– введено в науковий обіг та обґрунтовано поняття стратегічної облікової політики підприємства виходячи з розуміння обліку як соціальної та інституційної практики, яка реалізується через прийняття професійних бухгалтерських суджень стратегічного спрямування та стратегічне коригування політики звітування, що забезпечує досягнення стратегічних цілей підприємства;

удосконалено:

– теоретичні та методичні засади стратегічного фінансового інжинірингового обліку як надбудови до системи фінансового обліку, що забезпечує формування похідного стратегічного балансового звіту підприємства, в якому розкривається інформація про проміжні (чисті активи, чисті активи після здійснення коригувань, хеджовані чисті активи, стратегічні чисті активи) та результативні показники (чисті пасиви), що можуть використовуватись в якості інформаційної основи для прийняття стратегічних рішень;

– базові теоретико-методологічні та організаційні засади побудови системи стратегічного управлінського обліку шляхом визначення причин його виникнення як самостійної сфери наукової діяльності, обґрунтування ознак та об'єкта дослідження системи стратегічного управлінського обліку, методу, елементів методу, суб'єкта ведення та суб'єкта організації стратегічного управлінського обліку, що сприяє розробці практичних рекомендацій щодо побудови системи інформаційного забезпечення стратегічного менеджменту підприємства;

– напрями розвитку бухгалтерського обліку в стратегічних облікових комунікаціях підприємства на різних рівнях облікової системи (теоретичний, методологічний, організаційний), що сприятиме виходу системи обліку з функціональної кризи та забезпечуватиме повноцінне залучення бухгалтера в процеси стратегічного управління підприємством;

– розуміння бухгалтерського обліку як інформаційно-комунікаційної системи у складі стратегічних комунікацій підприємства, що є елементом системи стратегічної комунікаційної взаємодії суб'єктів перетворення та передачі облікової інформації стратегічного спрямування з одержувачами, яким необхідна така інформація (внутрішні, зовнішні), і яка відображає стратегічні можливості та загрози підприємства щодо створення вартості шляхом розкриття внутрішньої та зовнішньої звітності, на що впливають різні види інформаційних шумів (умисні, неумисні);

– обґрунтування поняття облікового стратегічного інформаційного простору як сукупності різноманітних видів облікової інформації стратегічного спрямування, джерел її виникнення, місць її обробки, збереження та передачі, а також виділення його структурних елементів – облікових стратегічних інформаційних ресурсів, засобів облікової стратегічної інформаційної інфраструктури, засобів облікової стратегічної інформаційної взаємодії, що сприятиме інтеграції всієї облікової інформації стратегічного спрямування, необхідної для прийняття рішень;

– класифікацію варіантів удосконалення збалансованої системи показників, напрями їх облікового забезпечення та організаційні засади впровадження збалансованої системи показників як інструменту стратегічного управлінського обліку за допомогою програмного середовища «BSC Designer», що дозволяє окреслити функції бухгалтерів стратегічного управлінського обліку під час її використання;

– політику розкриття стратегічно орієнтованої облікової інформації в інтегрованих звітах на основі встановлення компромісу між перевагами розкриття та обліковою інформаційною безпекою, що дозволяє забезпечити одночасне задоволення інформаційних потреб користувачів та обмежити рівень розкриття конфіденційної інформації стратегічного спрямування;

– змістове наповнення та структуру Звіту про управління в частині стратегічно орієнтованої інформації підприємства шляхом доповнення фінансових та нефінансових показників, визначення напрямів їх деталізації, а також обґрунтування організаційних аспектів розкриття стратегічно-орієнтованої інформації підприємства в інтегрованій звітності, що сприятиме вирішенню проблеми недосконалості стратегічних облікових комунікацій підприємств зі стейкхолдерами;

дістали подальшого розвитку:

– ідентифікація, обґрунтування та класифікація інструментів розвитку системи фінансового обліку на традиційні (стратегічні об'єкти обліку, стратегічна облікова політика) та інжинірингові (іжиніринговий фінансовий облік, інжинірингова фінансова звітність), що забезпечує комплексне вирішення проблеми приведення системи фінансового обліку у відповідність до інформаційних потреб суб'єктів прийняття стратегічних рішень;

– класифікація процесу формування сучасної системи стратегічного управління та роль облікової системи в процесі реалізації стратегічного менеджменту підприємства на кожному з виділених етапів (сканування середовищ, формулювання стратегії, імплементація стратегії, оцінка стратегії), що дозволило обґрунтувати доцільність використання стратегічних комунікацій як сучасної концепції стратегічного менеджменту, яка має використовуватись для удосконалення системи облікового забезпечення прийняття стратегічних рішень;

– виділення причин невідповідності облікової системи потребам стратегічного управління на основі аналізу підходів до наукових досліджень щодо взаємодії бухгалтерського обліку та системи управління підприємством та констатація існування функціональної кризи облікової системи підприємства, що дозволило сформулювати перспективи її удосконалення в напрямі забезпечення її стратегічної спрямованості (часова переорієнтація бухгалтерського обліку, розширення предмету бухгалтерського обліку, об'єктно-методологічна реконструкція бухгалтерського обліку);

– обґрунтування поняття стратегічної облікової комунікації як процесу передачі різних видів повідомлень та сигналів (паперових, електронних), що мають на меті здійснення впливу на процес прийняття стратегічних рішень та реалізацію стратегічних ініціатив підприємства, а також на стратегічні інвестиційно-позикові рішення його зовнішніх стейкхолдерів;

– виділення та обґрунтування напрямів розвитку стратегічного управлінського обліку на основі використання збалансованої системи показників, обґрунтування організаційно-методичних перепон її впровадження як методу стратегічного управлінського обліку, врахування

яких зменшує ризики щодо практичної реалізації системи збалансованих показників в системі стратегічного менеджменту підприємства;

– порівняльний аналіз видів інтегрованої звітності в широкому розумінні, які забезпечують розкриття інформації про стратегію підприємства (<IR>, GRI G4, Звіт про управління (нефінансовий звіт), ESG-звітність, Стратегічний звіт), що дозволило виявити найбільш ефективні практики підприємств щодо розкриття стратегічно орієнтованої інформації.

6. Перелік наукових праць, які відображають основні результати дисертації.

1. Публікації, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації

1.1. Монографії

1. Гринь В.П. Розвиток теорії і методології бухгалтерського обліку в системі стратегічного управління: комунікаційний аспект. Запоріжжя: видавець ФОП Мокшанов В.В., 2022. 396 с.

1.2. Статті у наукових виданнях, включених на дату опублікування до переліку наукових фахових видань України

2. Гринь В.П. Бухгалтерський облік в системі управління підприємством: історичні аспекти та сучасні особливості здійснення наукових досліджень. Проблеми системного підходу в економіці: збірник наукових праць. 2019. Т. 2. № 3 (71). С. 194-202.

3. Гринь В.П. Детермінанти та причини необхідності розвитку облікового забезпечення стратегічного управління. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Економічні науки»: збірник наукових праць. 2019. № 34. С. 139-144.

4. Гринь В.П. Збалансована система показників та система стратегічного управлінського обліку: напрями взаємодії. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Економічні науки»: збірник наукових праць. 2021. № 42. С. 72-79.

5. Гринь В.П. Інтегрована звітність як інструмент стратегічних облікових комунікацій. Економіка, управління та адміністрування: науковий журнал. Житомир: ЖДТУ. 2021. № 2 (96). С. 47-53.

6. Гринь В.П. Історичний аналіз розвитку системи стратегічного управління та її облікового забезпечення. Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу: міжнародний збірник наукових праць Житомирської політехніки. 2019. № 2 (43). С. 29-35.

7. Гринь В.П. Історичні аспекти виникнення стратегічного управлінського обліку. Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу: міжнародний збірник наукових праць. 2021. № 1 (48). С. 13-19.

8. Гринь В.П. Кризи в бухгалтерському обліку: стратегічний аспект. Бізнес інформ : науковий журнал. 2019. № 4 (495). С. 261-268.

9. Гринь В.П. Парадигмальна концепція Т.С. Куна в бухгалтерському обліку: стратегічний аспект. Проблеми теорії та методології бухгалтерського

обліку, контролю і аналізу: міжнародний збірник наукових праць. 2020. № 3 (47). С. 23-28.

10. Гринь В.П. Проблемні аспекти обліково-аналітичного забезпечення стратегічного управління суб'єктом господарювання. Вісник Запорізького національного університету. Серія Економічні науки: збірник наукових праць. 2019. Т. 2. № 42. С. 24-29.

11. Гринь В.П. Розвиток бухгалтерського обліку на основі комунікаційного підходу. Вісник Одеського національного університету. Серія: Економіка: наукове видання. 2020. Том 25. Вип. № 6 (85). С. 245-252.

12. Гринь В.П. Розвиток звітності щодо стратегічних активів підприємства. Підприємництво і торгівля: збірник наукових праць. 2021. № 28. С. 20-27.

13. Гринь В.П. Розвиток системи стратегічного управлінського обліку на основі збалансованої системи показників. Проблеми системного підходу в економіці: збірник наукових праць. 2021. № 2 (82). С. 179-187.

14. Гринь В.П. Система фінансового обліку як засіб стратегічних облікових комунікацій: сучасний стан і перспективи розвитку. Економіка, управління та адміністрування: науковий журнал. 2020. № 4 (94). С. 55-62.

15. Гринь В.П. Стратегічна облікова політика підприємства: сутність та напрями реалізації. Проблеми системного підходу в економіці: збірник наукових праць. Київ: НАУ, 2020. Т. Ч. 1. № 6 (80). С. 101-108.

16. Гринь В.П. Стратегічне коригування політики звітування підприємства. Облік і фінанси: міжнародний науково-виробничий журнал. 2021. № 1 (91). С. 5-11.

17. Гринь В.П. Стратегічні облікові парадигми: критичний аналіз. Бізнес Інформ: науковий журнал. 2020. № 11 (514). С. 275-282.

18. Гринь В.П. Сутність та види облікового інформаційного простору. Економіка управління та адміністрування: науковий журнал. 2019. № 4 (90). С. 141-148.

19. Гринь В.П. Сучасні проблеми облікового забезпечення стратегічного управління. Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу: міжнародний збірник наукових праць Житомирської політехніки. 2019. № 1 (42). С. 12-18.

20. Гринь В.П. Теоретичні засади обліку стратегічних активів. Економіка, управління та адміністрування: науковий журнал. 2021. № 1 (95). С. 33-39.

21. Гринь В.П. Теоретичні засади стратегічних облікових комунікацій. Підприємництво і торгівля : збірник наукових статей. 2019. № 25. С. 38-44.

22. Гринь В.П. Формування облікового стратегічного інформаційного простору: комунікаційний аспект. Вісник соціально-економічних досліджень: зб. наук. праць. Одеса: Одеський національний економічний університет. 2020. № 2 (73). С. 73-82.

23. Gryn V. Accounting support of strategic management and main directions of its improvement. Financial Strategies of Innovative Economic

Development: Bulletin of Zaporizhzhia National University. Economic sciences: collection of scientific works. 2022. Vol. 2, Iss. 54. P. 48-52.

24. Gryn V. Identification and accounting of strategic assets in the formation of competitive potential of the enterprise. Financial Strategies of Innovative Economic Development: Bulletin of Zaporizhzhia National University. Economic sciences: collection of scientific works. 2022. Vol. 3, Iss. 55. P. 40-45.

25. Gryn V. Logistic principles of formation of accounting information space for provision of strategic management of the enterprise. Financial Strategies of Innovative Economic Development: Bulletin of Zaporizhzhia National University. Economic sciences : collection of scientific works. 2020. Vol 4 (48). P. 44-48.

26. Gryn V. Strategic policy of accounting and reporting of enterprises. Financial Strategies of Innovative Economic Development: Bulletin of Zaporizhzhia National University. Economic sciences : collection of scientific works. 2021. Vol. 2. Iss. 50. P. 34-38.

27. Gryn V. Challenges of accounting and analytical support of business entity`s strategic management. Bulletin of Zaporizhzhia National University. Economic sciences : collection of scientific works. 2019. Vol. 2 (42). P. 24-29.

28. Proskurina N., Gryn V. Development of the strategic financial engineering accounting system. Public Policy and Accounting. 2021. Vol. 1(3). P. 22-31.

1.3. Статті у періодичних наукових виданнях, проіндексованих у базах даних Web of Science Core Collection та Scopus

29. Cherchata A., Popovychenko I., Andrusiv U., Shevchenko N., Shkuropatskyi O. Innovations in logistics management as a direction for improving the logistics activities of enterprises. Management Systems in Production Engineering. 2022. Vol. 30, Iss. 1. P. 9-17.

30. Makarenko I., Gryn V., Proskurina N., Pushkar L., Goncharova V. Transparency and information asymmetry in the financial market: Strategic dependencies between sustainability disclosure, SDG achievement and financial and information efficiency. Investment Management and Financial Innovations. 2023. Vol. 20(4). P. 127-137.

31. Pasko O., Chen F., Proskurina N., Mao R., Gryn V., Pushkar I. Are corporate social responsibility active firms less involved in earnings management? empirical evidence from china. Business: Theory and Practice. 2021. Vol 22, No 2. P. 504-516.

32. Pasko O., Zhang L., Tuzhyk K., Proskurina N., Gryn, V. Do sustainability reporting conduct and corporate governance attributes relate? Empirical evidence from China. Problems and Perspectives in Management. 2021. Vol. 19 (4). P. 110-123.

33. Plastun A., Gryn V., Proskurina N., Potapov Y., Gryn O. Filling a financial gap in SDG3 achievement: Investments vs. budget funds. Public and Municipal Finance. 2023. Vol. 12(2). P. 91-103.

1.4. Статті у закордонних наукових періодичних виданнях

34. Гринь В.П. Роль и место бухгалтерського учета в системе стратегического менеджмента: современное состояние и перспективы развития. *Studia universitatis moldaviae: seria Stiinte exacte si economice*. 2019. № 7 (127). С. 181-185.

2. Публікації, що засвідчують апробацію матеріалів дисертації

35. Гринь В.П. Евристичні аспекти системи стратегічного управління та її облікового забезпечення. Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції «Обліково-аналітичне забезпечення системи менеджменту підприємства». (24-26 жовтня 2019 р.). Львів: Львівська політехніка, 2019. С. 58-59.

36. Гринь В.П. Інформаційні шуми в стратегічному обліковому комунікаційному процесі. Матеріали II Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції: «Сучасний стан та перспективи розвитку обліку, аналізу, аудиту, звітності і оподаткування в умовах євроінтеграції». (16 квітня 2020 р.). Ужгород: УжНУ «Говерла», 2020. С. 22-24.

37. Гринь В.П. Методи стратегічного управлінського обліку: існуючий стан та проблеми. Механізми забезпечення сталого розвитку економіки: проблеми, перспективи, міжнародний досвід: матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф. (23 квітня 2021 р.). Харків: ХДУХТ. 2021. С. 136-138.

38. Гринь В.П. Наслідки виникнення функціональної кризи облікової системи. Актуальні проблеми розвитку обліку, аналізу та фінансів в агропромисловому виробництві України: матеріали II Всеукраїнської наук.-практ. інтернет-конференції молодих учених, студентів, аспірантів. (25 квітня 2019 р.), Харків: ХНАУ, 2019. С. 43-44.

39. Гринь В.П. Облік як соціальна практика в стратегічному управлінні. Розвиток бухгалтерського обліку та оподаткування в Україні: теорія, практика та професійна етика: збірник тез Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції (05-06 листопада 2020 р.). Ірпінь: Університет ДФС України, 2020. С. 40-42.

40. Гринь В.П. Обліковий стратегічний інформаційний простір як складова системи бухгалтерських наукових праць. *Global economic trends: new opportunities and threats*: матеріали Міжнародної наукової конференції (20 листопада 2020 р.). La Mans, 2020. С. 104-107.

41. Гринь В.П. Парадигмальна модель розвитку науки Т.С. Куна в бухгалтерському обліку: перспективи застосування. Облік, аналіз, аудит та оподаткування: сучасна парадигма в умовах сталого розвитку: VI Міжнародна науково-практична конференція (10 грудня 2020 р.). Київ: КНЕУ, 2020. С. 25-27.

42. Гринь В.П. Стратегічна комунікаційна парадигма бухгалтерського обліку. Перспективи розвитку освіти, науки і бізнесу в глобальному середовищі: матеріали VIII Міжнародної науково-практичної конференції. (23 жовтня 2020 р.). Тернопіль: Видавництво ЗУНУ, 2020. С. 104-106.

43. Гринь В.П. Стратегічне спрямування системи фінансового обліку. «Сучасний стан та перспективи розвитку обліку, аудиту, оподаткування та

аналізу в умовах міжнародної інтеграції»: збірник тез доповідей учасників ІХ Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції (27 травня 2021 р.). Херсон: ХНТУ, 2020. С. 39-41.

44. Гринь В.П. Стратегічні облікові комунікації та інтегрована звітність. Розвиток інтегрованої звітності підприємств: матеріали міжнар. наук.-практ. конференції (04-05 жовтня 2019 р.). Житомир, 2019. С. 38-40.

45. Гринь В.П. Сутність облікового стратегічного інформаційного простору. Теоретико-практичні аспекти аналізу, економіки, обліку, фінансів права: збірник тез Міжнародної науково-практичної конференції: (18 червня 2020 р.). Полтава: ЦФЕНД, 2020. Ч. 1. С. 34-35.

7. Апробація основних результатів дослідження на конференціях, симпозіумах, семінарах тощо.

Матеріали дисертаційної роботи, результати виконаного дослідження апробовано під час презентацій на науково-практичних конференціях різного рівня: *міжнародних* – ІV Міжнародній науково-практичній конференції «Обліково-аналітичне забезпечення системи менеджменту підприємства» (Львів, 24-26 жовтня 2019 р.); Міжнародній науково-практичній конференції «Розвиток інтегрованої звітності підприємств» (Житомир, 04-05 жовтня 2019 р.); Міжнародній науково-практичній конференції «Теоретико-практичні аспекти аналізу, економіки, обліку, фінансів права» (Полтава, 18 червня 2020 р.); ІІ Міжнародній науково-практичній інтернет-конференції «Сучасний стан та перспективи розвитку обліку, аналізу, аудиту, звітності і оподаткування в умовах євроінтеграції» (Ужгород, 16 квітня 2020 р.); Міжнародній науковій конференції «Global tconomic trends: new opportunities and threats» (La Mans, 20 листопада 2020 р.); VІ Міжнародній науково-практичній конференції «Облік, аналіз, аудит та оподаткування: сучасна парадигма в умовах сталого розвитку» (Київ, 10 грудня 2020 р.); VІІІ Міжнародній науково-практичній конференції «Перспективи розвитку освіти, науки і бізнесу в глобальному середовищі» (Тернопіль, 23 жовтня 2020 р.); ІІ Міжнародній науково-практичній конференції «Механізми забезпечення сталого розвитку економіки: проблеми, перспективи, міжнародний досвід» (Харків, 23 квітня 2021 р.); *всеукраїнських* – ІІ Всеукраїнській науково-практичній інтернет-конференції молодих учених, студентів, аспірантів «Актуальні проблеми розвитку обліку, аналізу та фінансів в агропромисловому виробництві України» (Харків, 25 квітня 2019 р.); Всеукраїнській науково-практичній інтернет-конференції «Розвиток бухгалтерського обліку та оподаткування в Україні: теорія, практика та професійна етика» (Ірпінь, 05-06 листопада 2020 р.); ІХ Всеукраїнській науково-практичній Інтернет-конференції «Сучасний стан та перспективи розвитку обліку, аудиту, оподаткування та аналізу в умовах міжнародної інтеграції» (Херсон, 27 травня 2021 р.).

8. Наукове значення виконаного дослідження із зазначенням можливих наукових галузей та розділів програм навчальних курсів, де можуть бути застосовані отримані результати.

У дисертаційній роботі обґрунтовано теоретико-методологічні засади бухгалтерського обліку в системі стратегічного управління на основі застосування комунікаційного підходу, що дозволили внести пропозиції з удосконалення викладання освітніх компонент облікового циклу в Запорізькому національному університеті, зокрема: щодо формування навчально-методичного забезпечення і викладання дисциплін «Фінансовий облік», «Управлінський облік», «Моделі і методи прийняття управлінських рішень в аналізі та аудиті», «Облікова політика підприємств», «Стратегічний облік та аналіз» (для студентів спеціальності 071 – Облік і оподаткування); щодо тематики випускних кваліфікаційних робіт для студентів економічного факультету кафедри обліку та оподаткування спеціальності 071 – Облік і оподаткування освітнього рівня Магістр.

9. Практична цінність результатів дослідження із зазначенням конкретного підприємства або галузі народного господарства, де вони можуть бути застосовані.

Практичне значення дослідження полягає у розробленні та впровадженні в діяльність підприємств, установ та організацій методичних розробок і практичних рекомендацій, спрямованих на удосконалення процесу функціонування системи облікового забезпечення стратегічного управління підприємством, а також посилення якості та прозорості облікової інформації стратегічного спрямування, що оприлюднюється підприємством для зовнішніх стейкхолдерів.

Результати дослідження впроваджено у інноваційно-методичну та консультативну діяльність громадської організації «Професійна організація аудиторів, бухгалтерів та викладачів ОКД» (довідка № 17.11/23-1 від 17.11.2023 р.), у діяльність Департаменту агропромислового розвитку та Захисту довкілля Запорізької обласної державної адміністрації, в управлінську діяльність підприємств та організацій (АТ КБ «ПРИВАТБАНК» (довідка б/р від 10.11.2023 р.); АПГК «Дніпровська» (довідка № 29 від 17.11.2023 р.), ТОВ «АГРОПРОІНВЕСТ 08» (довідка № 338 від 17.11.2023 р.), ПрАТ «Український графіт» (довідка № 18/12-1-1 від 18.12.2023 р.), АТ «Запорізький завод феросплавів» (довідка №36/7-7 від 22.01.2024 р.)), а також в освітній процес економічного факультету кафедри обліку та оподаткування Запорізького національного університету (довідка № 01101-13/122 від 06.11.2023 р.).

10. Оцінка структури дисертації, її мови та стилю викладення.

Дисертаційна робота складається зі вступу, п'яти розділів, висновків до кожного розділу, загальних висновків, переліку використаних джерел та додатків.

Мова та стиль викладення характеризуються належним науково-технічним рівнем, за структурою та оформленням дисертація повністю відповідає вимогам МОН України «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» (наказ № 40 від 12 січня 2017 року (із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки № 759 від 31 травня 2019 року)).

11. У докторській дисертації «Розвиток теорії і методології бухгалтерського обліку в системі стратегічного управління: комунікаційний аспект» матеріали кандидатської дисертації «Формування системи управління якістю аудиторських послуг» за спеціальністю 08.00.04 - «Економіка та управління підприємствами» (за видами економічної діяльності) захищеної у 2011 році Гринь Вікторією Петрівною не використовувались.

12. Відповідність дисертації паспорту спеціальності, за якою вона представлена до захисту.

Дисертація за сутністю наукової проблеми, завдань та отриманими результатами, повністю відповідає паспорту спеціальності 08.00.09 – *бухгалтерський облік, аналіз та аудит (за видами економічної діяльності)* (Перелік наукових Спеціальностей затверджений наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України 14 вересня 2011 року № 1057) та вимогам, які ставляться до робіт на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук, пп. 7 та 9 Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук, затвердженого постановою КМУ № 1197 від 17 листопада 2021 року.

13. З урахуванням зазначеного, ухвалили:

13.1. Дисертація Гринь Вікторії Петрівни «Розвиток теорії і методології бухгалтерського обліку в системі стратегічного управління: комунікаційний аспект» є самостійно виконаною завершеною кваліфікаційною науковою працею, що містить раніше незахищені наукові дослідження та отримані автором нові науково обґрунтовані результати, які у сукупності розв'язують важливу науково-прикладну проблему щодо розвитку системи бухгалтерського обліку як засобу інформаційної підтримки стратегічного управління.

13.2. Основні наукові положення, методичні розробки, висновки та практичні рекомендації, викладені у дисертаційній роботі, є логічними, послідовними, релевантними, аргументованими, достовірними та достатньо обґрунтованими. Дисертація характеризується єдністю змісту та логічним викладенням матеріалу.

13.3. Основні результати дисертації опубліковано у 45 публікаціях. Серед них: 1 монографія; 33 статті у наукових виданнях (з них 1 – у науковому періодичному виданні іншої держави; 5 – у виданнях, які входять до міжнародної наукометричної бази Scopus; 27 – у наукових фахових

виданнях України); 11 тез доповідей і матеріалів міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференцій.

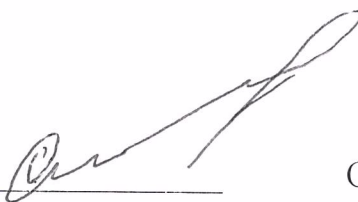
13.4. Дисертація відповідає паспорту спеціальності *08.00.09 – бухгалтерський облік, аналіз та аудит (за видами економічної діяльності)* (Перелік наукових Спеціальностей затверджений наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України 14 вересня 2011 року № 1057) та вимогам, які ставляться до робіт на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук, пп. 7 та 9 Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук, затвердженого постановою КМУ № 1197 від 17 листопада 2021 року).

13.5. Дисертація є результатом самостійних досліджень, не містить елементів фальсифікації, компіляції, плагіату та запозичень, що констатує відсутність порушення академічної доброчесності. Використання текстів інших авторів мають належні посилання на відповідні джерела.

13.6. Із урахуванням наукової зрілості та професійних якостей Гринь Вікторії Петрівни, дисертація «Розвиток теорії і методології бухгалтерського обліку в системі стратегічного управління: комунікаційний аспект» рекомендується до розгляду у спеціалізованій вченій раді.

Рецензенти:

Професор кафедри
обліку та аналізу,
д.е.н., професор

Олег СКАСКО

Професор кафедри
адміністративного
та фінансового менеджменту,
д.е.н., професор

Олег СОКІЛ

Завідувач кафедри
менеджменту організацій,
д.е.н., професор

Олег КАРИЙ

«25» червня 2024 р.